

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Casparis Ziegleri De Episcopis eorumq[ue] juribus,
privilegiis, & vivendi ratione, Liber Commentarius**

Ziegler, Kaspar

Norimbergæ, 1686

VI. De Postulatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61543)

autem scriptum est: *Beatus qui exentis manibus suas ab omni munere: de illis donis dictum est, quæ accipientis animum allicere vel pervertere solent: quoniam si ipsa etiam persona electi offerat Ordinatori vel Consecratori suo electuarium, aut de vino, sive de aliis huiusmodi, quæ modici pretii fuerint, & quæ voluntatem recipientis inclinare vel movere non debeant: non tamen Ecclesia Romana interpretari consuevit, accipientem in his delinquere vel donantem.*

C. Verum enim verò verendum est maximè, ne per hanc sententiam improbitati & avaritiæ quàm sæpissimè velum obtendatur. Etsi enim excusari in certo statu munerum acceptio queat, atque in hanc rem circumstantiæ personarum dantium & accipientium, munerum ipsorum, ut & temporis atque occasionis attendi debeant; in praxi tamen non leves sese exferent difficultates, cum parum proficit, si apud homines nos absolvant distinctiunculæ, & conscientiæ nos apud DEUM accusent. Licet enim, quæ offeruntur, minutula sæpè sint gratitudinis aut affectionis symbola, quæ animum accipientis corrumpere haud videantur, nec tanti sit electuarium aliquod, ut Ordinator inde in transversum se rapi patiatur; quia tamen etiam in minimis sustinetur affectio, & ex levioribus ad majora vel optanda vel captanda facilis est transitus, insuper etiam exiguo dono ita occupari animus hominis potest, ut in electione donanti magis faveat, quàm alii alicui æquè digno aut etiam digniori, ille etiam qui donat illud intendere potest, ut sibi benevolam reddat electorem, satius erit, circa actum electionis & ordinationis omnibus in univèrsum largitionibus, quantumcunque illæ fuerint, abstinere.

CAP. VI.

De Postulatione.

I.

Postulationis vocabulum antiquum est quidem, sed significatio ejus, de quâ nunc agendum est, recentior. Clerici etiam olim quandoque & haud rarò ad populi postulationem eligebantur, uti indicium ejus apparet ex *l. 49. Cod. Theod. de decurion.* sed postulatio tum & electio non ita distinguebantur, uti hodiè communiter fieri solet. Postulatio & electio eo tempore promiscuè dici solebant *c. literas dist. 63.* si quidem à populo primùm nominatio Episcopi facta fuisset. Nam & B. Ambrosius electus dicitur, apud Gratianum *c. Valentinianus d. dist. 63.* qui à populo Mediolanensi primùm postulatus fuit. Inerat enim electioni postulatio, quandoquidem non ordinabantur Episcopi sine electione cleri & petitione plebis.

bis. Sequioribus verò temporibus inter nomina ista differentia satis magna statuta fuit. Postulationis enim vocabulum acceptum fuit pro precibus populi sibi polcentis eum, quem vel alius nexus vel Clericalis vitæ dispar conditio ab electione removebat, & definiri cœpit, quod sit personæ non idoneæ ad dignitatem vacantem superiori facta præsentatio, ut tollat defectum & cum postulato dispenset. Sive, uti definit Henricus Cardinalis Hostiensis in *summ. ad h. t. n. 1.* est alicujus personæ, quæ eligi prohibetur, non propter vitium, sed propter defectum, qui tamen postulatum non omninò inhabilem reddit, ad providendum Ecclesiæ concors & certa capituli facta petitio. Et ex hoc scilicet tantum deinceps inter electionem & postulationem credi debuit discrimen, ut nullo modo conjungi amplius possent. Nec licuit adeò cuiquam suffragium suum ita formare: *Eligo & postulo, prout melius de jure valere potest; vel: eligo postulando, & postulo eligendo, vel: eligo postulandum & postulo eligendum. c. un. h. t. in 6.*

II. Quo autem tempore ita discriminari cœperint hi duo vocationis modi, & quando postulatio ad personas minus idoneas restricta fuerit, difficile erit explicare. Nec enim id, quod ab antiquo usu in partes planè diversas & contrarias recessit, uno simplici actu invalescere potuit; sed, uti in aliis rebus & negociis omnibus fieri communiter solet, sine dubio etiam hic res ab exiguis profecta initiis, nemine ferè animadvertente, eò crevit sensim, ut infinitis tandem intervallis distare faceret, qui conjuncti antehac fuerant, sacerdotii acquirendi modos. Et probabile est, tum temporis, cum ab electione primùm excluderetur populus, nec tamen impediri semper posset, quo minus animi sui sensa circa eligendos exponeret, postulationis vocabulum ad eum casum applicatum fuisse, quando populo petenti & Episcopum nominanti à præsentate Clero consensus præstaretur. Postquam verò ad solos Canonicos electio translata fuit, etiam ab illis solis postulatio fieri cœpit, ut hodiè ex doctrinâ Canonistarum, quando de postulatione agunt, nullus amplius respectus sit habendus ad populum, ut olim, sed ad solum Collegium Ecclesiæ Cathedralis, quod ex canonicis constat.

III. Sanè eo tempore, quo populus adhuc pastore destitutus Regem suppliciter postulabat, ut virum à se designatum Episcopum esse permitteret, non ideò postulabat, quod inidoneus ille esset & ejus conditionis atque notæ, ut ad dignitatem Ecclesiasticam per viam ordinariam canonicæ institutionis evehi non posset, sed quod ipse solus Episcopum eligere non posset, atque adeò non Regis tantum autoritate, sed etiam Cleri consensu opus esset. Nec enim in formulâ, quam nobis conservavit Marculus Monachus *lib. 1. c. 7.* ulla fit mentio alicujus inhabilitatis, neque in eâ petitur, ut habilem eum reddat Rex aut Senior imploratus, sed simpliciter, ut per-

tionam nominatam confirmare velit. Quoniam, (ita se habent verba) sanctæ memoria Vir Apostolicus ille, illius Urbis Episcopus, sine adpropinquante ab hac luce migravit, tempore natura complenti, ne destituta sint, quod absit, oves decedente pastore, in loco ejusdem suppliciter postulamus, ut instruere dignemini illustrem Virum illum, aut venerabilem illum cathedræ illius successorem, in quo est perspicuitas sublimis, ingenuitas nationis, elegantia resurgens, diligentia castitatis, charitatis locuples, voluntatis irrefragabiliter manu nostrâ hunc decretum consensus roborare. Vixit Marculus & scripsit circa annum Christi DC LX. quo quidem tempore nulla talis adhuc inter electionem & postulationem cognita fuit differentia.

IV. Ex quo verò tanto inter se intervallo distingui istæ cœperunt, ut conjungi nullo deinceps modo amplius possent, valdè laboratum est, ut quæ antea sub tali caractere incognita erat, postulatio, in certam quasi redigeretur artem. Quâ quidem in re maximè occupatus fuit Innocentius III. Pontifex, cum pleraque ea, quæ disciplinæ causâ traduntur, ex ejus decretalibus addiscenda sint, nec ad antiquiorem autoritatem provocari facile queat. Quæ tamen singula, cum novioris Ecclesiæ inventa sint, longo ordine hic explicare nostrum non fert institutum. Videntur verò pleraque ea, ut alia plura, eum præcipuè in finem excogitata primum fuisse, ut Curia Romanæ ærarium pro impertiendâ gratiâ & dispensatione aliquod haberet emolumentum.

CAP. VII.

De Provisionibus papalibus.

I. Ignota prorsus fuit veteribus ratio hæc constituendi Episcopos, & seculo decimo tertio demum maximè invaluit. Jam enim inoleverat, (inquit Cranzius lib. 9. metrop. c. 23. & loquitur de Verdensi Ecclesiâ à Clemente V. provisâ) ut Apostolicâ provisione darentur Episcopi, posthabitâ capitulorum legitimâ electione. Natæ verò fuerunt provisiones istiusmodi sine dubio exinde, quod in ipsis electionibus Ecclesiarum Cathedralium plurimum tributum fuerit Pontifici Romano, atque is haud veritus sit Metropolitanorum jura sibi adscribere. Quod si enim divita essent eligentium suffragia aut quid aliud incidisset, quod electioni aliquod vitium inferret, ad Metropolitanum quidem judicium decisio ejus rei pertinebat, sed ita, ut ad Romanam Sedem deinceps per modum appellationis recurreretur. Quod si porro negligentes fuissent electores, aut scientes volentes eligissent indignum, aut formam electionis præscriptam non observassent, eligendi